

en meget stor Forskjel paa, hvad man forstaaer ved Trang, og hvorledes man vil, at en Trang skal yttre sig. Erfjender man Noget for at være sandt, ret og billigt, og at det kan gives, uden at gjøre det allermindste Skaar i Andres Rettigheder, og er det end kun Saa i Samfundet, der yttre en saadan Trang, saa veed jeg ikke, om Nogen har Ret til at sige, at ingen Trang er tilstede; i et saadant Forhold gjør det Intet til Sagen, om det er Saa eller Mange, naar det, der kræves, blot er ret og billigt; naar det er Tilfældet, saa er Saaes Mening ligesaa fuldt berettiget som mange Hundrede Tusinders, saa kommer det ikke mere an paa hundrede Tusinde Stemmer end paa et Tusindes eller et Par Hundreders. Jeg beder det ærede Thing at lægge Mærke til, og jeg kan ikke udtrykke mig tydeligt nok i den Henseende, at jeg siger dette kun under den Forudsætning, at der der- ved ikke skeer noget Skaar i Andres Rettigheder og retfærdige Forlangender.

Efterat have fremsat disse Bemærkninger, som den nævnte ærede Rigsdagsmands Foredrag især har givet mig Anledning til, skal jeg tillade mig at sige et Par Ord med Hensyn til de Udtalelser, der ere komne fra den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. M. Hansen) og den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tschering) med Hensyn til den præstelige Stilling, navnlig forsaavidt den sidste Deel af Forslaget har givet Anledning dertil. Jeg skal ikke videre indlade mig paa den, som jeg synes temmelig uhyggelige Sag, som i disse to Dage har været meget paa Dmtale, nemlig Vielse af Fraskilte; men jeg skal kun gjøre opmærksom paa, at denne Sag falder ind under det Synspunkt, den Categorie, jeg vil tillade mig at gjøre opmærksom paa. Det maa nemlig imod de tvende ærede Rigsdagsmænd bestemt udtales, at Præsten ikke blot er Statens Tjener — Statens Tjener er han ganske vist — men at han ogsaa er Kirkenes Tjener, og for saa kort som muligt at bidrage Mit til at klare dette Forhold, skal jeg minde om, at Præsten aflægger ikke blot en borgerlig Ed til Staten, men ogsaa en Ed til Kirken. Naar han har studeret, naar han har sine Papirer i Orden, naar han har

aflagt sin Examen og bliver af Hs. Majestæet Kongen kaldet til et vist Embede i Folketirken, kan han ikke tiltræde dette Embede, kan han ikke forvalte dette Embede, medmindre han bliver ordineret, og denne Ordination følger ingenlunde af Raldelsen til et bestemt Embede; thi Kirken har Ret til at nægte Vedkommende Ordination, om han saa var kaldet til ti Embeder, naar han ikke tillige aflægger den Ed, som Kirken fordrer. For at han kan erholde Ordination, saa at han kan træde frem blandt Menigheden og forkynde Guds Ord og bestyre Sacramenterne, fordrer Kirken for det Første, at han skal vedkjende sig den Lære, der indholdes i den evangelisk-lutheriske Beskjendelses Skrifter og i de prophetiske og apostoliske Bøger i det gamle og nye Testamente, dernæst skal han aflægge Ed paa, at han af al sin Magt vil bekæmpe alle falske og forvanskede Lærdomme, og at han heller vil lade sit Liv end give dem Medhold eller finde sig i dem. Endvidere aflægger han Ed paa, at han vil overholde Kirketugten, og denne bestaaer i, at han ikke maa tage aabenbart Banfundige og meddele dem Sacramenterne, ei heller Banvitte, ei heller aabenbart Bantro og Spottere eller aabenbart Ugudelige; dette er kortelig og i Hovedsagen, hvad Kirken fordrer af den, der skal forestaae et kirkeligt Lære-Embede i Folketirken. Det bliver en anden Sag, som jeg ikke her skal indlade mig paa, hvorvidt dette kunde trænge til at forandres, men skal en Præst bestræbe sig for at overholde disse forskjellige Punkter af den præstelige Ed, saa er det kun meget daarligt, at man kan det; men skal man endnu bestræbe sig for Andet, veraaber man sig endnu paa senere Anordninger, senere Cancelliskrivelser, eller hvad man nu sætter i Lovens Sted som Noget, der skal afstræfe en saadan Eds Magt og Betydning, medens man vedbliver at affordre Præsten den selvsamme Ed uden nogenformhelst Forandring, saa er det virkelig en uhyre Modsigelse. Dette vil jeg give Enhver at betænke, og naar det betænkes alvorligt — det er ikke nu Tiden til at udføre Saadant videre — saa vil Enhver kunne slutte sig til, hvad deraf kan følge, og han vil navnlig kunne vide, at den unge Mand, der gaaer ind som Folketirkens Præst, ikke kan tænke sig alle de Banfælgeligheder, der kunne opstaae i